

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

104.Decisio S. R. R. coram R. P. D. Bichio, in causa Roman censuum. Lunæ
17. Maii 1652.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

feris transissent licite in cambium continuatum, & irregulari productionum legitimi, interesse de actuali transpositione literarum ad Nundinas constituto, vt dixit *Rota Ianuensis* decis. 37. n. 11. *Rota nostra* decis. 946. n. 1. apud *Seraphin.* decis. 274. numer. 5. part. 5. recent. que transmissio ad hunc effectum probata dicitur per literas redditus, quia litera transmissa remanere solent penes Mercatorem cui fuerunt directæ, vt aliis allegatis respondit *Rota dicta* decis. 174. numer. 6. par. 5. recent. decis. 2. numer. 23. coram *bohem. mem. Vrgellenf.* & in *Romanæ ambij* 17. Februarij 1652. coram me. Et literas redditus non possunt Sibi qui eas produxerunt impugnaré, vt per *Bald. conf.* 461. n. 9. lib. 5. *Rot. dec.* 184. n. 33. part. 6. recent. cum aliis relatis in *Novarie bonorum* 17. Decembris 1640. coram *recol. mem. Coccino Sacra Rota Decano dignissimo.*

7. Ex his euacuatur fides nuper producta de iudicio aliquorum Mercatorum Urbis, quia vel idem iudicium versatur circa ius, & tunc si predictus aduersatur non debet attendi. *Rot. decis.* 52. numer. 11. & 12. par. 7. recent. vel circa factum, & non vrget, quia etiam admissa continuatione cambij, nostrum cambium est licitum, & exequibile, vel saltem aduersariorum exceptio alio-rem indaginem requirit: attento præsertim, quod inter has partes nedum secuta sunt negocia cambiorum, sed Sibi exegerunt etiam fructus locorum Montium, & Censuum ad Balbum spectantes; vt apparet ex partitis relatis in calce responsionis facti pro Balbo litera B.

Quapropter Domini steterunt in decisio vtraque parte informante.

DECISIO CIV.

Sacra Rot. Rom coram R. P. D. Bichio.

In causa Romana Censuum.

Luna 27. Maij 1652.

§. 1. ESSE locum restitutioni pecuniarum, quas de anno 1647. & 1648. Pater Damianus Fonseca Religiosis Predicatorum soluerat pro pretio duorum censuum vitalitiorum Guerrino Ciuccio, & Angelæ eius coniugi Rota hodie respondit, præuio vt lolet particularis dubij examine. Nam dictarum pecuniarum dominium (comparatæ fuerint siue industria Patris Damiani, siue aliorum largitione, aut quomodolibet) quaestum statim fuit Religioni, & Monasterio. *capit. de Monachis* 16. *quest.* 1. *cap. de lapsis* 16. *quest.* 6. *cap. in presentia de probat. capit. cum ad Monasterium de stat. Manachor. Abb. in cap. cum olim* 2. n. 6. de priuil. *Archid. in capit. unico* numer. 13. 18. *quest.* 1. cum aliis alleg. a *Modern. Carmelita. Marriens. quest. Regular. tom. 1. capit. 6. n. 41.*

2. Cumque Religiosus professus sit in particulari incapax dominij, vel possessionis, vt ex dispositione Sacri Concilij Tridentini *sess.* 25. de *Regular. cap. 2. not. Men. conf.* 722. numer. 37. & 39. *Ioan. Viggers de iustit. & iur. tract.* 1. *cap. 3. dub. 8. num. 21. Rot. in Ierulina Parochialis* 7. Aprilis 1642. §. 1. in fin. coram me, ac proinde Pater Damianus pecuniarum dominium quod non habebat non potuerit in recipientes transferre in præiudicium Monasterij, vt in punct. census vitalitij trad. *Emanuel. Rodr. quest. Regul. tom. 2. quest. 47. artic. 15. in princ. Syluest. in sum. verb. Religio 5. sub. numer. 7. vers. secundum si quid. Sarm. in præcep. Decal. lib. 7. cap. 22. sub numer. 16. vers. si autem. Barbos. de potest. Episcop. alleg. 103. sub. numer. 5. & in colle. San. ad Concil. Trid. sess. 25. de Regular. cap. 2. numer. 15. exinde resultat, vt Guerrini qui pecunias receperunt eas teneantur restituere Mo-*

nafterio vero Domino Syluest. d. verb. Religio 6. sub numer. 7. vers. & teneat restituere. *Regin. in præci. fori conscient. l. 18. numer. 397. Lopez in suo Instructorio facultatis, &c. Modern. Marriens. quest. tom. 1. capit. 6. num. 53. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.*

3. Nec suffragatur antecedens beneplacitum Apostolicum elicitum siue ex breui sanct. mem. Pauli V. emanato de anno 1615. siue ex confirmatione concordatæ inter Patrem Damianum, & Monasterium S. Mariæ supra Mineruam initæ, obtenta à felicecord. Urbano VIII. de anno 1643. Nam breue Paulinum concedens facultatem Damiano emendi ex pecuniis sibi vndequaque obuentis census temporales ad vitam, vt restitutum ad annum redditum ducatorum 300. auri de Camera ultra illum non eleuat l. *inhumens C. ad Valleian. Cap. taquen. dec.* 368. n. 2. & 3. p. 2. & in his terminis *Barbos. in collect. ad Conc. Trid. sess. 21. de reg. cap. 1. n. 16. vers. dummodo. Modern. Bergomen. respons. moral. respons. 86. num. 12.*

4. Consumpta autem fuerat eadem facultas quoad dictam ratam ducatorum 300. ante horam centuriam emptionem in supra memorata transactione de anno 1643. inita inter Damianum, & Monasterium Sanctæ Mariæ supra Mineruam. in qua Damianus cessit Monasterio loca 57. montium, & alia credita valoris in totum feutorum 12. mil. circiter, reueruato sibi deluper anno redditu ducatorum 300. auri de Camera quos Monasterium soluere promisit, & pro maiori cautela assignauit Damiano totidem loca montium. Nec dubitari potest quin talis reueruatio, ac respectiue promissio emanauerit in executionem Breuis Paulini, & pro adimplemento facultatis ibidem concessæ, quia non est concepta pro maiori cautela, vt ex aduerso gratis assertum, sed simpliciter, & absolute assignando tamen loca montium Damiano pro maiori cautela, & in verbis continet explicitam relationem ad facultatem breui Paulino concessam, ibi *in primis Damianus sibi referuauit, & pro tempore vite sue annuos duc. 300. auri de Camera seu 280. monetæ consuetas sibi a Paulo V. habere, & reuocatos concessos, quos & quæ Conuentus & Fratres eidem soluere promiserunt iuxta formam Breuis, &c.* quæ verbi clariora esse non possunt, cum tamen sufficeret expressa mentio Breuis Paulini emissa in præmio transactionis, ibi *Cum Damianus à Paulo indultum census temporales ad vitam, &c. recipiendi, & predictos census dummodo annuam summam ducatorum 300. auri de Camera non excedant reuocandi, &c. obtinuerit, &c.* vt subleuens reueruatio, ac respectiue promissio dictæ annuæ summæ in causam Breuis referretur *Rot. decis.* 150. numer. 4. par. 1. recent. & in *Rossanen. exempt.* 27. Ianuarij 1640. coram. Reuerendissimo *Salamanico*, & in *Elboren. iuris, conferendi* 4. Iulij eiusdem anni coram eodem, & in *Barchinonen. inuisionis* 8. Aprilis 1647. coram me.

5. Et quamuis in eadem transactione Damianus ultra dictam summam ducat. 300. referuauerit sibi totum illud, & quicquid ei ex consanguineorum, aliorumque Dominorum, & piam personarum, & aliorum quontumcumque benignitate, ac pietate datum, quomodolibet collatum fuerit, deluperque accesserit constitutio Apostolica sanct. me. Urbani VIII. Ponderatum Domini quod non probatur pecunias datas ad eccliam Guertinis prouenisse ex pietate, ac largitione supranominatarum Personarum, de quibus reueruatio nominatarum probatur, de quibus reueruatio loquitur, vt probandum ex aduerso esset, vt nos verifari in calu reueruationis appareret, *Cepi. conf.* 387. numer. 16. & *segg. Surd. conf.* 442. numer. 24. *Roi. de. cif.* 408. numer. 4. ad fin. par. 2. recent. & in *Amburien. seu Cinitanen. Archiepiscop. ratum* 16. Nouembrii 1649. coram me. Maxime quia verisimile admodum est quod prouenerint ex annuo redditu feutorum 300. per

300. per Monasterium promissio, cum vterius etiam alimenta Damianus à Monasterio receperit, nec licet, et si pecunias ex dicto reddito prouenientes posset Damianus in suos usus conuertere, eas in emptionem aliorum censuum ad vitam erogare, quia hoc non legitur concessum, ac resistit votum paupertatis prohibens ne Religiosus intra claustra existens emere aliquid possit etiam ex pecuniis quas ipse sibi subtraxit de illis quas poterat honeste consumere, vt bene Eman. Roj. *quæstionum Regulæ* 10. 3. 9. 2. art. 10. col. 3. sub princ. *vers. non tamen fol. 80.*

6. Eo minus quia huiusmodi reservatio limitata est ad effectum (vt supra de aliis dictum fuit) conuertendi, ac disponendi cum explicita relatione ad breue Paulinum, quod pecuniam annui redditus non indulget conuerti in aliorum censuum emptionem, sed in ipsius Damiani usus, ac necessitates, in quas propterea dumtaxat ob relationem ad breue, ex dictione illa, vt supra, resistentem *litem, quæritur §. item Iulianus ff. locat. l. talis scriptura §. fin. ff. de leg. 1. Monach. decisi. Bonon. 40. p. n. 3. n. 13. Barbol. dist. 441. num. 1. & 2. bona reservata poterant conuerti, non autem expendi in aliorum censuum emptionem, quia licentia concessa Religioso retinendi bona ad vnum usum, ad alium non extenditur Nauar. in *comment. de reg. in cap. non dicatis* 12. q. 1. num. 44. Diuus Antonin. 3. part. tit. 16. §. 1. 1. col. 1. & 2. Reginald. in *prax. penit. lib. 18. cap. 27. numer. 399. vers. secundo est. Modern. Matrinen. q. uest. regul. tom. 1. cap. 6. n. 52. vers. sine de his. Rodrig. 1. to. 3. quæst. 29. art. 10. col. 2. vers. seruis conclus. Syluic. verba Religio 6. quæst. 7. qui omnes pro ratione adducunt, quod Religiosus est solum vsuarius bonorum quæ sibi destinata sunt; vsuarius nequit de bonis ad certum usum concessis in alios usus disponere §. 1. §. item. *Instit. de usu & habit. ibique not. Oynot. n. 8. & seqq. Ioan. Harprecht. sub n. 1. & 13. Sor. de iustit. & iur. lib. 4. quæst. 1. art. 1. col. 8.***

7. Ac quatenus facultas conuertendi, & disponendi de bonis reservatis non restringeretur ad usus, necessitatesque proprias, sed alios quoque usus comprehenderet, semper tamen intelligenda esset de vibus piis, non autem profanis, vt optime aduertit Nauar. *conf. tom. 1. l. 3. tit. de donat. conf. 7. num. 2. Laur. de Portel. dub. reg. ver. peculium sub n. 1. Mirand. in manual. Praeator. tom. 1. quæst. 28. art. 9. Barbol. de potest. Episcopis allegat. 103. num. 5. in fin. & in collect. ad Concil. Tridentinum sess. 25. de regul. cap. 2. n. 10. vers. si autem Rotam Recantem. bonorum 29. Aprilis 1641. §. quod autem coram R. P. D. meo Cerro.*

8. Sicut igitur ipsa transactio facultatem disponendi de bonis reservatis ab libitum Damiano non præbet, aut reservatio ad pecunias comparatas aliunde, quam à personis ibi nominatis non porrigitur, ita nec confirmatio Apostolica, etsi emanauerit ex certa scientia, ac de voto particularis Congregationis desuper ab Urbano VIII. deputata, cum confirmatio quælibet addat quidem robur confirmatio in omnibus ibi contentis, sed non vltra, & suppleat ius non factum, §. 1. & 2. de *confirm. vtil. vel. inutil. Dec. in l. mora. n. 31. ff. de iurisd. omni. iud. Berou. conf. 7. n. 37. lib. 3. Men. conf. 5. n. 32. Rot. dec. 604. n. 1. par. 4. recent.*

9. Nihilque Guerrinos inuauit quod contraxerint bona fide, ignorantes breue Paulinum fuisse antea consumptum. Nam bona fides recipientis, ubi tradentis potestas deficit, & ius resistit, contractum non sustinet iuxta distinct. Bart. in *l. sed si lege, §. sine ff. penit. hæc. Bald. in l. pro onerib. circ. me. d. vers. nisi dicas C. in dot. Bec. conf. 95. num. 15. Surd. consil. 115. num. 21. & decisi. 45. n. 13. semperque vrget defectus dominij in tradente, ac votum paupertatis, & Monasterij, cui ab initio pecuniae quiete fuerant præiudicium, quod ex contractu Religiosi inferri non potuit, Abb. in *e. cum Tom. VIII.**

venissent num. 5. & 6. de *restit. spoliar. Cyriac. com. 300. num. 8. Seraph. decisi. 1127. n. 2. Cauat. decisi. 209. n. 1. & fuit dictum in Perusina Parochialis 7. Aprilis 1642. coram me.*

10. Vtique tamen censuerunt Domini bonam fidem suffragari ad effectum, vt ex sorte principali censuum controuersorum demantur illorum fructus, quos Guerrini soluisse Patri Damiani viventi probauerint, præsertim quia cum dd. census nulliter empti resoluuntur in purum mutuum, ex quo fructus percipi non poterunt *Cens. de cens. 88. num. 1. & seqq. & n. 7. vbi ampliat etiam si sponte soluti fuerint Rotam inter impress. post dictum tr. decisi. 22. n. 1. decisi. 31. num. 6. & seqq. decisi. 227. n. 4. decisi. 228. num. 2. neque patitur aequitas vt Monasterium ad quod cum omnibus bonis in hereditate Damiani repositis fructus Damiano soluti transferuntur eos liceret cum iactura soluentium, nam quod *Naturas ff. condit. indebit. cum aliis allegat. à Gen. de cens. 9. 66. n. 98.**

Et ita decitum vtraque parte informant.

DECISIO CV.

Sacra Rota Romana coram R. P. D. Bicchio.

Calaguriana Beneficij.

Luna 13. Maij 1652.

§. 1. **A**ctum est de Antonio Gualite, & Michaële Gurra, quia etiam hodie prout alias sub die 15. Ianuarij proxime præteriti illis præcellere Rota censuit Ioannes Gonzalez & Stephanum Palacios vti Sacerdotio, & atate antiquiores, exercitio Curæ animarum per plures annos addictos, quod præter allegatos in prima decisione ponderatum fuit in *Calaguriana beneficij de Alesanco 8. Martij proxime præteriti coram R. P. D. meo Alberгато, & in Calaguriana beneficij de Lumbveras die 18. eiusdem mensis coram R. P. D. meo Meltio.*

2. Nihil suffragante, quod Antonius alias fuerit admittus ad audiendas confessiones, & ad hoc beneficium institutus ab Ordinario, quia minor habilitas requiritur ad confessiones audiendas quam ad exercitium curæ animarum, & institutio Ordinarij, quia pendet necessario à presentatione Beneficiatorum, quorum iudicium ex prædictis apparet erroneum, cum iuxta opinionem, quam passim secuta est Rota coram Eminentissimis Cardinalibus Orthobono, Corrado, & aliis in prima decisione allegatis debuissent etiam inter plures approbatos ad Curam eligere digniorem, non inducit præsumptionem dignioritatis, vt solet quando ipse Ordinarius prælegit, eo minus, quia iam fuit declarata attentata, vt ponderatum fuit in dictis Calaguritanis coram Reuerendissimis Patribus DD. meis Meltio, & Alberгато.

3. Concordia verò inter eosdem Antonium, & Michaëlem ac prouisio Apostolica ad eius limites emanata non nocet Ioann. Gonzalez & Stephano Palacios colligantibus, ac dignioribus de quibus aut de lite tunc pendente mentio facta non fuit vt debuit, vt plene comprobatum fuit in *Beneuentana Canonatus 8. Februarij, & 27. Maij 1647. coram me. Litem autem tunc temporis non fuisse extinctam, constat ex adductis in prima decisione §. nimirum, quia scilicet regulariter lis non extinguatur nisi per sententiam in iudicatum lapsam, vel longam taciturnitatem, dummodo in actis constet de non iure tacentis ex allegatis in *sanen. Capellanæ 22. Iunij 1646. coram Reuerendiss. P. D. meo Roias, quæ in calu nostro non concurrunt, quia Ioannes, & Stephanus poterant quocumque appellare**